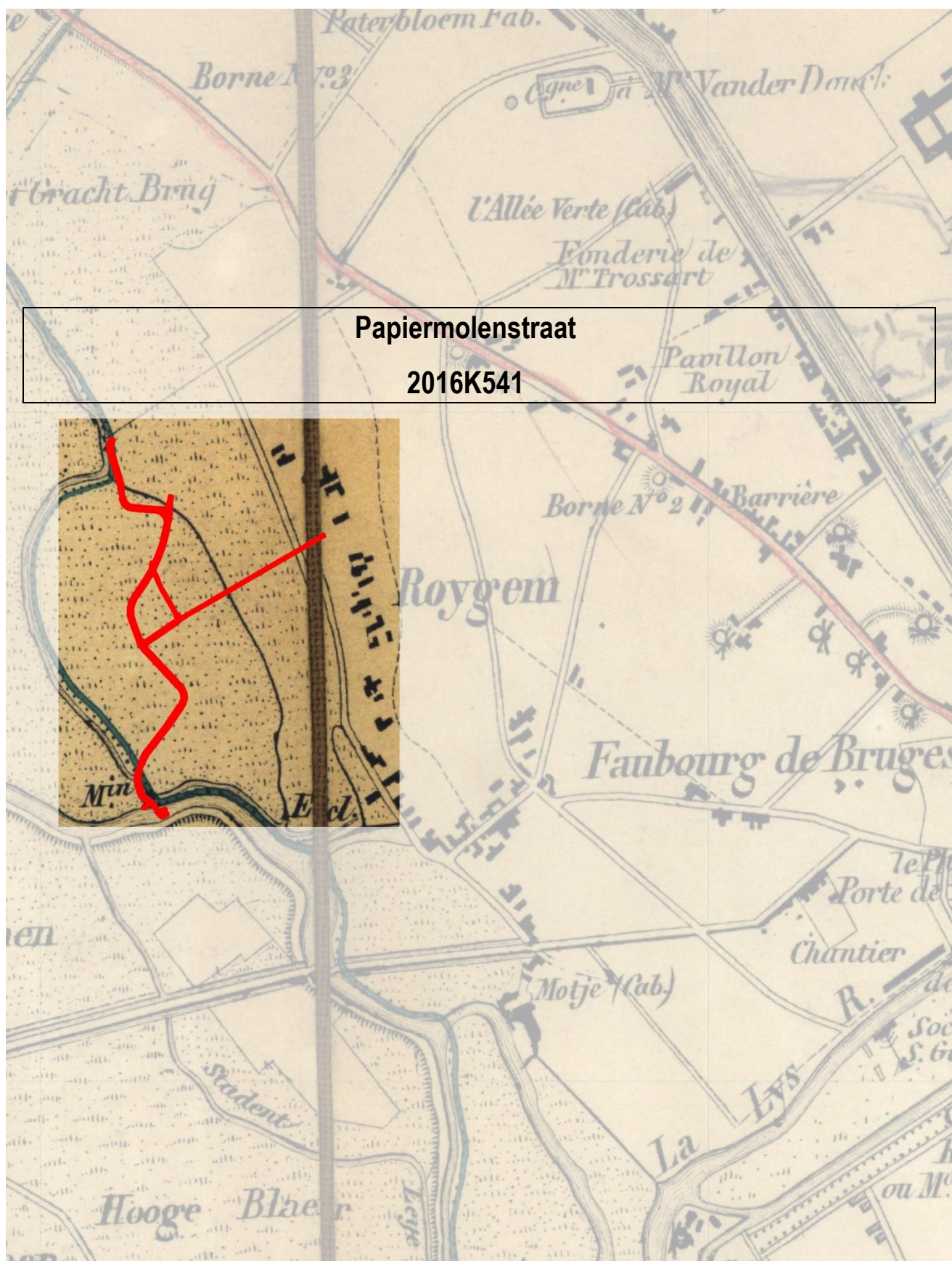

STADSARCHEOLOGIE GENT

Archeologienota projectcode 2016K541

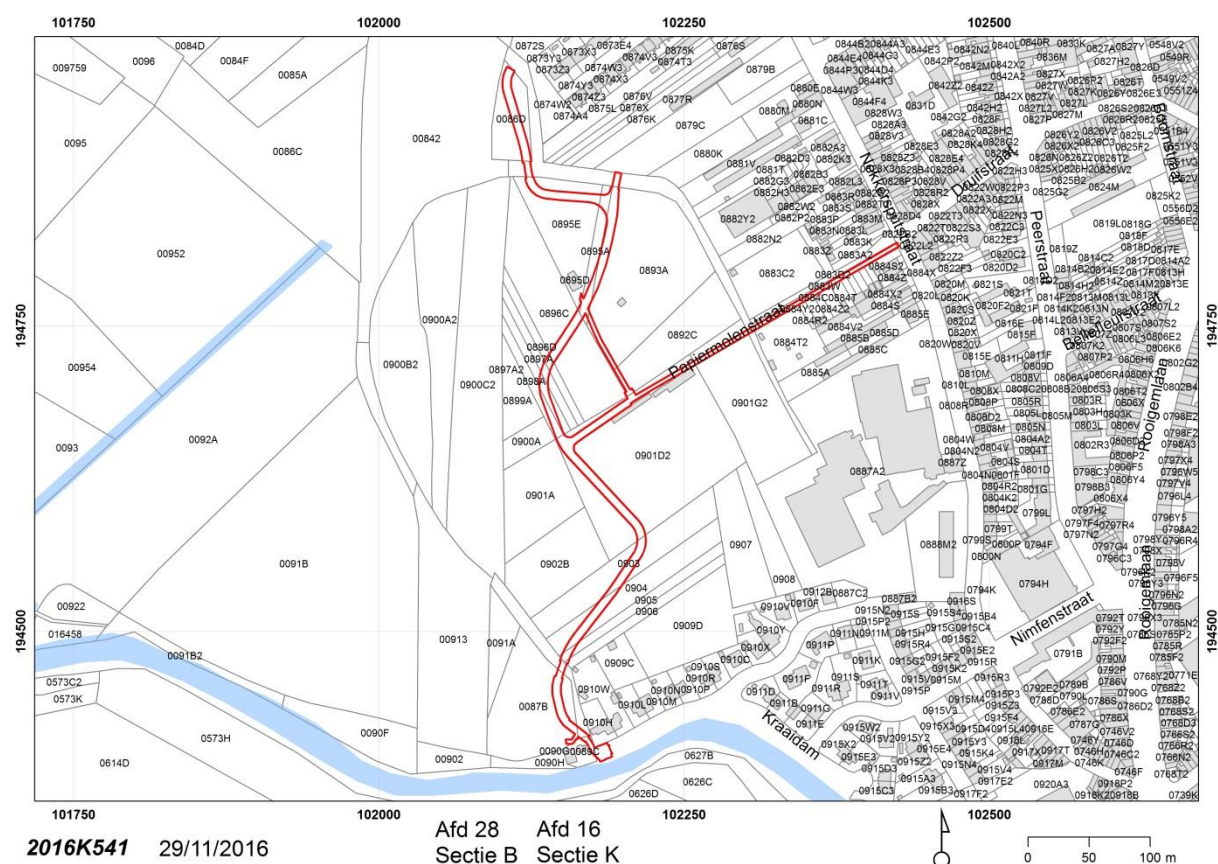

Deel 3: Programma van maatregelen

Het programma van maatregelen geeft een gemotiveerd advies over het wel of niet moeten nemen van maatregelen m.b.t. de omgang van archeologisch erfgoed binnen de geplande werken. Dit advies is gebaseerd op het verslag van resultaten van het vooronderzoek. Verder beschrijft het programma van maatregelen de aard van de te nemen maatregelen en de wijze van uitvoering.

3.1 Administratieve gegevens / technische fiche

Projectcode:	2016K541
Locatie:	Oost-Vlaanderen, Gent, Mariakerke, Papiermolenstraat
Kadaster Afdeling Sectie Percelen:	Kad. afd.28, sectie B en afd. 16, sectie K, openbaar domein
Bounding Box:	(102099, 194963); (102426, 194963); (102099, 194392); (102426, 194392)
Erkende archeoloog:	Geert Vermeiren OE/ERK/2015/00011

3.2 Synthese

In het kader van de Westerringspoor fietsroute wordt een fietspad aangelegd tussen de Mahatma Gandhistraat en de Noormanstraat (aansluiting op het fietspad Park Malpertuus). Het traject liggen binnen de daarvoor voorziene zone in het BPA. Volgende zaken zijn te vermelden:

1. Vanaf de Mahatma Gandhistraat loopt het fietspad het beschermde landschap van de Bourgoyen binnen. Naast de Hoosmolen wordt een nieuwe betonnen brug aangelegd (nuttige breedte 5 m). Voorbij de brug wordt een fietspad in bruin, uitgewassen beton aangelegd. Om de Rietgracht te kruisen, wordt een brug in natuurlijke materialen (stalen draagstructuur met houten rijoppervlak – nuttige breedte 5 m) voorzien.
2. Voorbij de Rietgracht loopt het fietspad langs het bestaande voetbalveld en treedt het lokaal buiten de voorziene zone in het BPA. Dit om een waardevolle houtkant te ontzien.
3. Een gedeelte van het traject loopt over private grond. Hiervoor zijn de nodige grondverwervingen opgestart.
4. Er wordt een brug voorzien voor de latere aansluiting met de Nekkersputstraat.
5. Gezien het fietspad doorheen erkend natuureservaat gaat, is het niet toegelaten om verlichting te voorzien. Dit is bijgevolg niet meegenomen in het project.

De heraanleg van de Papiermolenstraat zelf is wel meegenomen binnen dit project. Het betreft een eenvoudige asfaltweg met breedte 3.40 m inclusief boordstenen. De eerste 130 m van de Papiermolenstraat, vertrekkende vanaf de Nekkerputstraat, wordt voorzien van een rioleringsbuis met een sleuf van 2 m diep en 2 m breed.

De totale ingreep wordt geschat op 6643 m². In conclusie kan gesteld worden dat voor de aanleg van dit fietspad het bodemarchief in het projectgebied deels zal verstoord worden. De aanleg van het fietspad is slechts beperkt qua diepte, de aanleg van bruggen en een rioleringsbuis hebben een grotere impact.

Het bureau-onderzoek heeft voornamelijk gepoogd een antwoord te formuleren op het belang van het terrein voor de ontwikkeling van dit deel van Gent en of er eventuele relevante sporen van de landschapshistoriek en de gebruiksevolutie op het terrein zouden bewaard zijn. Dit gebeurde voornamelijk aan de hand van de voorhanden zijnde historische bronnen en kaartmateriaal.

Aan de hand van het assessment van de voorhanden zijnde archivalische, archeologische en topografische bronnen kan geconcludeerd worden dat er geen (gekende) archeologische sites worden aangesneden op het projectgebied en de eventuele fragmentarische kennis die nog kan verzameld worden de bestaande kennis enkel bevestigt maar niet aanvult. Het gebied kende een beperkte gebruiksevolutie gezien het hier in hoofdzaak meersengebied betreft. Hierdoor stelt Stadsarcheologie Gent dat enige archeologische ingreep in de bodem niet relevant is. De aard van de ingrepen alsook het minimale verwachtingspatroon, op archeologisch gebied, van deze projectzone, laten toe te concluderen dat enige archeologisch ingreep in de bodem niet relevant is.

Als syntheseskaart werd het huidige kadasterplan toegevoegd aangezien er geen archeologisch relevante informatie te plaatsen is (zie plan 1).

3.3 Gemotiveerd advies en programma van maatregelen

3.3.1. Impactanalyse

Aanleiding van dit bureau-onderzoek vormen de voorziene werkzaamheden voor de aanleg van een fietspad tussen de Mahatma Gandhistraat en de Noormanstraat (aansluiting op het fietspad Park Malpertuus). Vanaf de Mahatma Gandhistraat loopt het fietspad het beschermde landschap van de Bourgoyen binnen en naast de Hoosmolen wordt een nieuwe betonnen brug aangelegd. Voorbij de brug wordt een fietspad in bruin, uitgewassen beton aangelegd. Om de Rietgracht te kruisen, wordt een brug in natuurlijke materialen voorzien. Voorbij de Rietgracht loopt het fietspad langs het bestaande voetbalveld. Er wordt een brug voorzien voor de latere aansluiting met de Nekkersputstraat. De heraanleg van de Papiermolenstraat is meegenomen binnen dit project. Het betreft een eenvoudige asfaltweg met breedte 3.40 m inclusief boordstenen. De eerste 130 m van de Papiermolenstraat, vertrekkende vanaf de Nekkerputstraat, wordt voorzien van een rioleringsbuis met een sleuf van 2 m diep en 2 m breed. Het fietspad grijpt maximaal in tussen de 0.40 m en maximaal 0.80 m (ter hoogte van het voetbalveld) en dit over een breedte van 5 m.

Met dit bureau-onderzoek wordt de eerste stap gezet van archeologisch vooronderzoek met het oog op het bekomen van een bekrachtigde archeologienota en aldus de behartiging van de archeologische belangen binnen de planrealisatie conform het actueel Vlaams erfgoedbeleid. Finaal formuleert het archeologisch vooronderzoek een beargumenteerde inschatting van het potentieel voor kennisvermeerdering van eventueel aanwezige archeologische resten binnen de grenzen van het projectgebied en hoe hiermee om te gaan in het kader van de planuitvoering. Het projectgebied wordt gekenmerkt door een lage bewoningsdensiteit.

Plan 2: Grondplan ontworpen toestand (EVOLTA, Brussel)

Plan 3: Dwarsprofielen (EVOLTA, Brussel)

Plan 4: Lengteprofielen (EVOLTA, Brussel)

3.3.2 Gemotiveerd advies

Rekening houdende met de criteria uit de Code Goede Praktijk (CGP), hoofdstuk 5.2, werd de noodzaak tot verder vooronderzoek afgewogen:

- Landschappelijk bodemonderzoek:

Cfr. CGP 7.3: Het landschappelijk bodemonderzoek heeft als doel de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap te kennen door een gerichte staalname.

In het geval van het projectgebied is deze onderzoeksmethode niet van toepassing aangezien deze zone bekend staat als meersgebied.

- Geofysisch onderzoek

Cfr. CGP 7.4: Geofysisch onderzoek heeft tot doel om antropogene fenomenen te onderscheiden van natuurlijk sediment of om een morfologische reconstructie van het natuurlijke landschap te maken, door contrasten in elektrische, elektromagnetische en magnetische kenmerken van de ondergrond te meten.

In het geval van dit project is deze onderzoeksmethode niet van toepassing aangezien het landschap in de loop der eeuwen amper aanpassingen gekend heeft.

- Veldkartering

Legende wegenis

- rijweg in asfalt
- grasbetontegels
- fietsweg in cementbeton
- fietsweg in bruine, uitgewassen beton
- onverharde weg
- boordsteen, type ID1
- boordsteen, type IB
- kantstrook, type IIE
- groenberm
- groenzone
- stalen brug met brugdek in houten planken
- betonnen integraalbrug
- fietspaatlje
- te roeien bomen
- grens zone voor fietspad "Westerringspoor" (BPA 102 A - Bourgoyen)

Opdrachtgever

Stadsbestuur Gent

Batemarkt 1
9000 Gent

Goedgekeurd d.d. _____

Paul Teerlinck
Secretaris

Mede-opdrachtgever

Farys

Straatstraat 1
9000 Gent

Goedgekeurd d.d. _____

Ludy Moderie
Algemeen Directeur

gents

zowel stad

Project

AANLEG FIETSPAD PAPIERMOLENSTRAAT GENT

Papiermolenstraat_d1 | DOM-06/15/039-Z

Opdrachtgever

EVOLTA

Maatschappelijke zetel
Koningstraat 27D
1050 Brussel
info@evolta.be
www.evolta.be

Bram Quaghebeur
Projectmanager

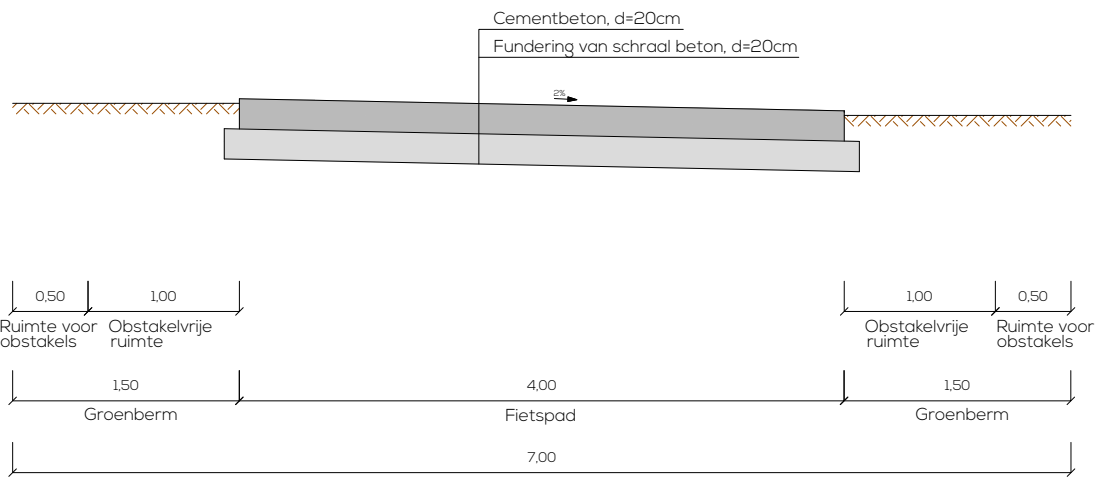
Niele De Smet
Bestuurder

GRONDPLAN
ONTWORPEN TOESTAND

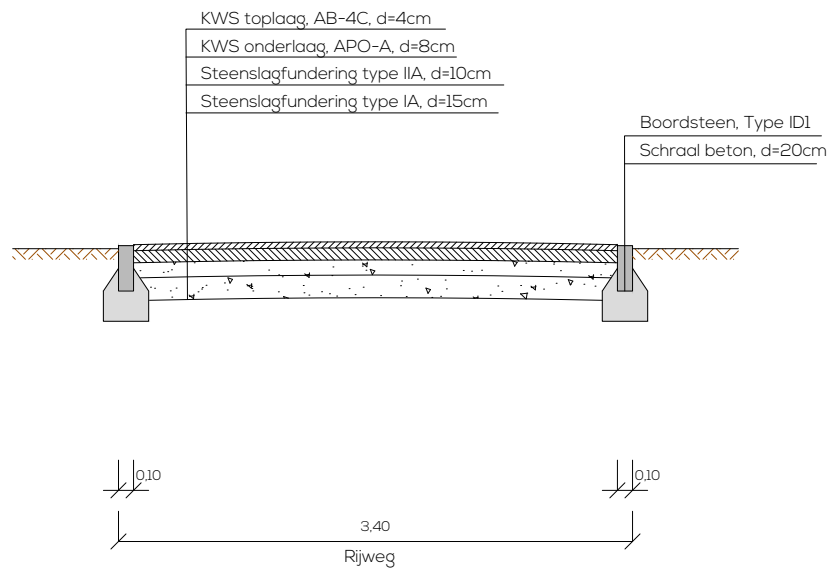
E	10/06/2018	Inwerking grondplanontwerp	SW	SW	M				
E	30/06/2018	Aanpassen voorontwerp	FB	SW	L				
D	18/04/2018	Aanpassen voorontwerp	FB	SW	K				
C	04/02/2018	Aanpassen voorontwerp	FB	BO	J				
B	04/02/2018	Definitief voorontwerp	FB	BO	I				
A	23/02/2018	Aanpassingen BT met opmerkingen (05/08/2018)	DR	BO	H				
O	20/06/2018	Opstelling bestaande toestand	DR	BO	G				
	DATUM	HISTOREK	TEK	YES	DATUM	HISTOREK	TEK	YES	

FASE	SCHAAL	WERKNUMMER	OPPERVLAKTE	PLANNING	REV
VOORONTWERP	1/500	24/19.014	0.873m²	2/3	F

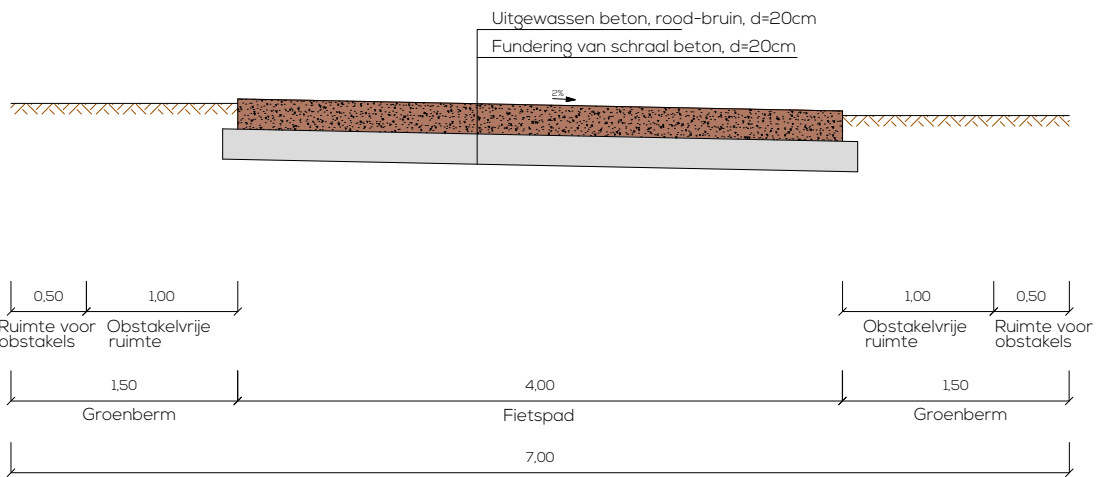
Typeprofiel 1

Typeprofiel 3: Papiermolenstraat

Typeprofiel 2: beschermd landschap

Opdrachtgever

Stadsbestuur Gent

Botermarkt 1
9000 Gent

Goedgekeurd d.d.

Paul Teerlinck
Secretaris

Daniël Termont
Burgemeester

Mede-opdrachtgever

Farys

Stropstraat 1
9000 Gent

Goedgekeurd d.d.

Ludy Modderie
Algemeen Directeur

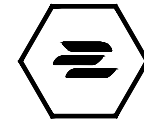
Project

AANLEG FIETSPAD PAPIERMOLENSTRAAT GENT

Papiermolenstraat_d | DOM-061/15/039-Z

Ontwerper

ENGINEERS AND ARCHITECTS

EVOLTA

Maatschappelijke zetel:
Koningsstraat 270
1210 Brussel
T +32 2 217 27 97
info@evolta.be
www.evolta.be

Bram Quaghebeur
Projectmanager

Nele De Smet
Bestuurder

TYPEDWARSPROFIEL

F	15/09/2016	Indiening gecoördineerd voorontwerp	SW	SW	M				
E	30/06/2016	Aanpassen voorontwerp	FB	SW	L				
D	19/04/2016	Aanpassen voorontwerp	FB	SW	K				
C	04/02/2016	Aanpassen voorontwerp	FB	BO	J				
B	04/02/2016	Opmaak voorontwerp	FB	BO	I				
A	23/12/2015	Aanpassingen BT n.a.v. opmerkingen (05/08/2015)	DR	BO	H				
O	22/06/2015	Opmeting bestaande toestand	DR	BO	G				
	DATUM	HISTORIEK	TEK	VER		DATUM	HISTORIEK	TEK	VER

FASE

VOORONTWERP

SCHAAL

1/50

WERKNUMMER

24/19.014

OPPERVLAKTE

0.125m²

PLANNR.

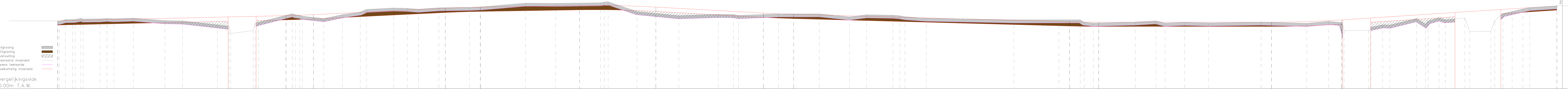
3/3

REV.

F

Papiermolenstraat fietspad – lengteprofiel

schalen: X 1/500 – Y 1/100

tussenafstand	2.79	3.38	22.63	15	7.74	3.24	3.24		9.01		14.70		8.16		16.23		5.36	0.80	10.45	0.35	15.86		1.32	0.61	2.21	9.96	8.63		8.32	2.84	12.69		6.40		5.15	9.47			14.26		5.04		21.01			13.96			20.90		1.72	7.78	13.40		19.48		18.29		7.07	2.36	18.58			18.95			14.10		7.88		12.27		3.20	2.35	9.96			40.69					20.92		9.89	1.85	4.27	19.52		9.55		4.31	9.07		11.10		24.47		21.22		10.19		6.14	9.01	11.42	1.00	5.54	3.29	12.47	4.09	1.19	5.17	2.83	9.08	2.32	9.79	1.86	3.77	4.28	4.97	3.26	12.56		
bestaand maaiveld	6.26	6.42	6.43	6.44	6.54	6.47	6.49	6.54	6.50	6.56		6.53	6.50	5.94	5.81	5.12	5.40	6.17	6.79	6.92	6.88	6.74	6.88	6.52	6.88	7.12	7.37	7.50	7.47	7.39	7.52	7.56	7.60	7.95	7.93	7.99	8.05	8.08	7.17	7.58	6.79	6.91	6.89	6.81	6.67	6.87	6.83	6.78	6.69	6.55	6.40	6.40	6.40	6.16	6.09	6.19	6.31	6.08	6.17	6.11	6.19	6.08	6.26	6.15	6.39	6.40	6.57	5.94	5.92	6.53	6.20	6.60	6.41	6.57	5.30	5.33	6.32	6.98	7.18	7.41	7.54	7.70	7.70																																									
toekomstig maaiveld	6.26	6.42	6.43	6.44	6.54	6.47	6.49	6.54	6.50	6.56		6.53	6.50	5.94	5.81	5.12	5.40	6.17	6.79	6.92	6.88	6.74	6.88	6.52	6.88	7.12	7.37	7.50	7.47	7.39	7.52	7.56	7.60	7.95	7.93	7.99	8.05	8.08	7.17	7.58	6.79	6.91	6.89	6.81	6.67	6.87	6.83	6.78	6.69	6.55	6.40	6.40	6.40	6.16	6.09	6.19	6.31	6.08	6.17	6.11	6.19	6.08	6.26	6.15	6.39	6.40	6.57	5.94	5.92	6.53	6.20	6.60	6.41	6.57	5.30	5.33	6.32	6.98	7.18	7.41	7.54	7.70	7.70																																									

Cfr. CGP 7.5: *Veldkartering heeft tot doel om relevante archeologische indicatoren te zoeken door een visuele inspectie van een terrein.*

In het geval van de fietsroute is deze onderzoeksmethode niet van toepassing, opnieuw omdat het reeds eeuwen een meersengebied betreft. De zone rond de Hoosmolen werd reeds onderzocht.

- Verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek

Cfr. CGP 8.4 en 8.5: *Het verkennend archeologisch booronderzoek heeft als doel archeologische sites op te sporen door middel van boringen. Het waarderend archeologisch booronderzoek heeft als doel reeds opgespoorde archeologische sites te evalueren door middel van boringen.*

In het geval van de Fietsroute is een prospectie met als doel de lokalisatie en waardering van steentijdvindplaatsen niet van toepassing. De aanleg van het fietspad heeft slechts een beperkte impact op het bodemarchief.

- Proefsleuven en proefputten:

Cfr. CGP 8.6: *Het doel van proefsleuven en proefputten is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven.*

In het geval van de fietsroute is deze onderzoeksmethode niet van toepassing. Het fietstraject alsook de aanleg van de bruggen, evenals de wachtbuis zijn te beperkte ingrepen waardoor een sleuven onderzoek onverantwoord zou zijn..

Na afweging van de hierboven vermelde onderzoeksmethodes, wordt geen verder archeologisch onderzoek aanbevolen. Het belangrijkste argument om af te zien van verder archeologisch onderzoek is de aard van de geplande werken en de beperkte impact op het bodemarchief. Het geplande fietspad heeft slechts een beperkte impact op de bodem. Dit fietspad grijpt maximaal in tussen de 0.40 m en maximaal 0.80 m (ter hoogte van het voetbalveld) en dit over een breedte van 5 m. Vanaf de Mahatma Gandhistraat loopt het fietspad het beschermde landschap van de Bourgoyen binnen en naast de Hoosmolen wordt een nieuwe betonnen brug aangelegd. Verderop wordt om de Rietgracht te kruisen, een brug in natuurlijke materialen voorzien. Voor de latere aansluiting met de Nekkersputstraat wordt eveneens een brug voorzien.

Dit gebied gelegen tussen de Leie, Muelegracht en Rietgracht is te lokaliseren binnen het meersengebied van de Bourgoyen. Het betreft aldus een lager gelegen en nat gebied, waaruit kan geconcludeerd worden dat dit niet interessant was voor bewoning. Dergelijke lage en natte gebieden zijn niet gekend als archeologisch belangrijke vindplaatsen.

Deze aanbeveling werd getoetst aan de 4 criteria opgenomen in de Code van Goede Praktijk artikel 5.3:

- mogelijk
- nuttig
- schadelijk
- noodzakelijk

3.4 Bijlage

3.4.1. Plannenlijst

projectcode	2016K456
plannenlijst	
plannummer	plan 1
type plan	kadasterplan
onderwerp plan	locatie onderzoeksgebied
aanmaakschaal	zie schaallat
aanmaakwijze	digitaal
datum	2015
plannummer	plan 2-4
type plan	bouwplannen
onderwerp plan	grondplan ontworpen toestand, dwarsdoorsnedes, lengteprofielen
aanmaakschaal	zie schaallat
aanmaakwijze	digitaal
datum	2016